

درجه

درخواست محیط‌زیست از وزارت بهداشت درباره سلامت «گوجه‌فرنگی»

توقف سم «دیازینون»

● **ایسنا:**سازمان حفاظت محیط‌زیست طی نامه‌ای به وزیر جهاد کشاورزی درخواست کرد، مصرف سم پرخطر و پرمصرف دیازینون که از جمله خطرناک‌ترین سموم برای آبزیان و پرندگان است، متوقف شود.
محمدجواد سروش، مشاور سازمان حفاظت محیط‌زیست در امور سموم و کودهای شیمیایی، با اشاره به تشکیل کمیته مدیریت منابع پایه و کاهش آلودگی کود و سم در سازمان حفاظت محیط‌زیست، گفت: برای‌اساس، طی نامه‌ای به وزیر جهاد کشاورزی درخواست شد تا مصرف سم پرخطر و پرمصرف «دیازینون» که از جمله خطرناک‌ترین سموم برای آبزیان و پرندگان است و مصرف سالانه آن بیش از سه میلیون لیتر در ایران است، هرچه سریع‌تر متوقف شود. وی خاطرنشان کرد: بیشترین حجم استفاده از سم پرخطر «دیازینون» در شالیزارهای استان‌های شمالی کشور است و این تحت شرایطی است که هم‌اکنون در تمام کشورهای اروپایی و آمریکایی مصرف این سم خطرناک که عوارض بسیار مخربی برای محیط‌زیست و سلامت مردم به‌همراه دارد، ممنوع شده است.
سروش ضمن اشاره به درخواست این کمیته از وزارت بهداشت، اظهار کرد: از این وزارت‌خانه خواسته شده نسبت به بررسی باقی‌مانده سموم و فلزات سنگین در محصولات کشاورزی اقدام کند. وی افزود: همچنین براساس یکی دیگر از تصمیمات این کمیته، از وزارت بهداشت خواسته شده نسبت به بررسی عوارض بهداشتی ناشی از استفاده «ترکیب اتقون» که برای عمل‌آوری گوجه‌فرنگی استفاده می‌شود، اقدام کند.
مشاور سازمان حفاظت محیط‌زیست در امور سموم و کودهای شیمیایی یادآور شد: کمیته مدیریت منابع پایه و کاهش آلودگی کود و سم در سازمان حفاظت محیط‌زیست از وزیر جهاد کشاورزی خواسته تا نسبت به حذف سموم پرخطر و جایگزین با سموم زیست نهاده اقدام لازم به عمل آید. وی ادامه داد: همچنین از وزیر جهاد کشاورزی خواسته شد، طی دستوری عاجل نسبت به توقف استفاده و جایگزینی سم «نونیکوتینوئید» که سمی بسیار خطرناک برای زنبورهای عسل به‌شمار می‌آید، اقدام کند.
سروش با تأکید بر ضرورت توقف هرچه‌سریع‌تر مصرف سموم قدیمی و پرخطر که طیف کشندگی بسیار وسیعی دارند، تصریح کرد: این سموم که مصرف آن در کشور قدمتی ۷۰ ساله دارد، اثرات بسیار مخربی روی محیط‌زیست گذاشته و آفات را نیز مقاوم‌تر می‌کند. مشاور سازمان حفاظت محیط‌زیست در امور سموم و کودهای شیمیایی ضمن اشاره به این‌یک‌ی از خلاها در زمینه کود و سم و تهدیدات زیستی این نهاده‌ها، کمبود اطلاعات فنی کارشناسان محیط‌زیست است، افزود: برای‌اساس مقرر شد، دوره‌های آموزشی برای کارشناسان سازمان حفاظت محیط‌زیست در سراسر کشور برگزار شود و به این منظور استان‌های کشور به هفت منطقه تقسیم و نخستین دوره آموزشی در استان بوشهر با حضور نمایندگان استان‌های فارس، خوزستان، هرمزگان و بوشهر برگزار شد.
سروش اضافه کرد: در این دوره آموزشی، تمامی مسائل مربوط به سم و کود و وضعیت مصرف آن در ایران و جهان، ارزیابی خطرات این نهاده‌ها و راهکارهای مدیریتی برای به‌حداقل‌رساندن اثرات زیست‌محیطی آنها به کارشناسان حاضر آموزش داده شد. وی ایجاد فرهنگ و شناخت عمومی در محصولات سالم و حمایت از تولیدکنندگان این محصولات را کمک رسانه ملی را از دیگر اقدامات کمیته مدیریت منابع پایه و کاهش آلودگی کود و سم برشمرد و اضافه کرد: از سوی دیگر مقرر شد، در تمام استان‌ها کمیته فنی مشترکی بین دستگاه‌های مسئول از جمله اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان و وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، نیرو، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان ملی استاندارد تشکیل و نسبت به نحوه مصرف و کنترل کیفی سموم و کودهای شیمیایی اقدام شود.

سهیلا جلودارزاده:

کارگران زن در ایران یک‌سوم حداقل حقوق را دریافت می‌کنند

● **ایلنا:** بر اساس آمارها تا چند سال گذشته حدود ۳۰۰ هزار کارگر زن تحت‌پوشش بیمه تأمین اجتماعی در کشور مشغول به‌کار بودند، اما هم‌اکنون تعداد آنها تا حد‌صداز نفر کاسته شده است.سهیلا جلودارزاده درخصوص وضعیت کارگران و تفاوت حقوقی بین کارگران زن و مرد در کارخانجات، اظهار کرد: به لحاظ قانونی وضعیت حقوقی کارگران زن و مرد باید با هم برابر باشد اما شاهد آن هستیم که در مرحله اجرا در بسیاری از موارد تا یک‌سوم حداقل قانون کار هم به بانوان پرداخت نمی‌شود.

وی افزود: برای عبور از این شرایط باید با افزایش فرصت‌های شغلی و حمایت از کارگران زن و نیز با افزایش بازرسی‌های وزارت کار، رفاه و امور اجتماعی این فاصله را کم کرد تا عدالت بین زنان و مردان برقرار شود.

«زوجین می‌توانند با توافق درمورد حق‌وحقوق خود یا گذشتن از حقوق خود از قبیل: مهریه، حضانّت و ملاقات فرزند، جهیزیه، نفقه و… به‌راحتی به دادگاه مراجعه کنند و پس از مدت کوتاهی به‌صورت توافقی از هم جدا شوند.» این ساده‌ترین تصویر از ساده‌ترین شکل طلاق در کشور است. مدلی که به طلاق توافقی اطلاق می‌شود و حالا به گفته رئیس دادگاه‌های عمومی و انقلاب تهران آن‌قدر در کلانشهر تهران رشد داشته که «با ۲۷ هزارو ۳۲۰ فقره پرونده، در صدر دعاوی مجتمع‌های خانواده شهر تهران در سال ۹۳ قرار داشته است». این آمار زمانی معنادار می‌شود که آن را با تمامی پرونده‌های طلاق در تهران مقایسه کنیم. براساس آمار رسمی سازمان ثبت احوال استان تهران سالانه بیش از ۳۰ هزار نفر در تهران از یکدیگر جدا می‌شوند که بر پایه آیین آمار و ۱۵ هزار طلاق توافقی در این کلانشهر، می‌توان گفت ۹۰ درصد طلاق‌ها در تهران توافقی است. در همین رابطه عباس پوریانی، رئیس دادگاه‌های عمومی و انقلاب تهران، در نشست خبری با حضور خبرنگاران گفت: مطالبه وجه چک با ۲۳ هزارو ۹۲۳ فقره، مطالبه وجه با ۲۰ هزار فقره، مطالبه خسارات با ۱۵ هزار پرونده و الزام به تنظیم سند رسمی ملک با ۱۲ هزارو ۳۳۷ فقره، بیشترین پرونده‌های حقوقی تهران در سال ۹۳ بودند. به گفته پوریانی، طلاق توافقی با ۲۷ هزارو ۳۲۰ مورد، مطالبه مهریه با ۱۶ هزارو ۲۲۸ فقره و طلاق به خواسته زوج به ۱۰ هزارو ۱۸۰ فقره، بیشترین پرونده‌های مربوط به دعاوی خانوادگی در سال گذشته بود. رئیس دادگاه‌های عمومی و انقلاب یادآور شد: سرقت مستوجب تعزیر با ۲۲ هزارو ۵۱۶ فقره، ضرب‌وجرح عمدی با ۱۹ هزارو ۹۱۲ فقره، صدور چک بلامحل با ۱۸هزارو ۴۴۲ فقره، ایراد صدمه بدنی غیرعمدی با ۱۸ هزارو ۳۵۸ فقره و توهین به اشخاص با ۱۲ هزارو ۸۵۵ فقره بیشترین پرونده‌های کیفری تهران در سال ۹۳ بودند.

معیدفر: طلاق توافقی عقلانی است و مانع نزاع می‌شود

حجم بالای طلاق توافقی در کشور در شرایطی است که سعید معیدفر، استاد جامعه شناسی دانشگاه تهران، این مسئله را ناشی از علانیت در

کلانشهرها و مانعی بر سر خشونت و نزاع سنتی در مقوله طلاق می‌داند. او معتقد است طلاق توافقی به‌خودی‌خودی دلیل بر افزایش طلاق نیست و دلیل افزایش طلاق را باید در انتخاب‌های بی‌فکر زوجین در زندگی شهری، بدون فرصت شناخت در محیط‌های اجتماعی تحلیل کرد. او می‌گوید: «درواقع در گذشته طلاق یک وجه حاد و معمولاً نزاعی داشت که در یک بستر خشونت‌آمیز رخ می‌داد، بیشترین پرونده‌های مربوط به دعاوی خانوادگی در سال گذشته بود. رئیس دادگاه‌های عمومی و انقلاب یادآور شد: سرقت مستوجب تعزیر با ۲۲ هزارو ۵۱۶ فقره، ضرب‌وجرح عمدی با ۱۹ هزارو ۹۱۲ فقره، صدور چک بلامحل با ۱۸هزارو ۴۴۲ فقره، ایراد صدمه بدنی غیرعمدی با ۱۸ هزارو ۳۵۸ فقره و توهین به اشخاص با ۱۲ هزارو ۸۵۵ فقره بیشترین پرونده‌های کیفری تهران در سال ۹۳ بودند.

معیدفر: طلاق توافقی عقلانی است و مانع نزاع می‌شود
حجم بالای طلاق توافقی در کشور در شرایطی است که سعید معیدفر، استاد جامعه شناسی دانشگاه تهران، این مسئله را ناشی از علانیت در

جامعه

تغییر روش طلاق از غیرتوافقی به روش توافقی

۹۰ درصد طلاق‌ها در تهران توافقی است

محمدحسین نجاتی

کلانشهرها و مانعی بر سر خشونت و نزاع سنتی در مقوله طلاق می‌داند. او معتقد است طلاق توافقی به‌خودی‌خودی دلیل بر افزایش طلاق نیست و دلیل افزایش طلاق را باید در انتخاب‌های بی‌فکر زوجین در زندگی شهری، بدون فرصت شناخت در محیط‌های اجتماعی تحلیل کرد. او می‌گوید: «درواقع در گذشته طلاق یک وجه حاد و معمولاً نزاعی داشت که در یک بستر خشونت‌آمیز رخ می‌داد، بیشترین پرونده‌های مربوط به دعاوی خانوادگی در سال گذشته بود. رئیس دادگاه‌های عمومی و انقلاب یادآور شد: سرقت مستوجب تعزیر با ۲۲ هزارو ۵۱۶ فقره، ضرب‌وجرح عمدی با ۱۹ هزارو ۹۱۲ فقره، صدور چک بلامحل با ۱۸هزارو ۴۴۲ فقره، ایراد صدمه بدنی غیرعمدی با ۱۸ هزارو ۳۵۸ فقره و توهین به اشخاص با ۱۲ هزارو ۸۵۵ فقره بیشترین پرونده‌های کیفری تهران در سال ۹۳ بودند.

او می‌افزاید: «درحال‌حاضر با تغییر و تحولات در جامعه ایرانی (به‌ویژه کلانشهرها)، سبک زندگی، بالا رفتن سطح آگاهی‌ها و مشکلات خاص زیست شهری جدید، طلاق در کلانشهرها به‌سمت توافقی رفته است، این شکل از طلاق، نزاع‌ها و خشونت‌ها را کاهش داده و فرض بر این است که طرفین با یا

در کلانشهرها شده است.»

علاوه بر تحلیل‌های سعید معیدفر، استاد جامعه‌شناسی دانشگاه تهران، نتایج یک تحقیق دانشگاهی از سوی دکتر باقر ساروخانی، استاد جامعه‌شناسی دانشگاه تهران، درباره طلاق توافقی نشان می‌دهد، زوجین هرکدام دارای دلایلی برای طلاق توافقی هستند که می‌تواند طرفین را مجاب به جدایی کند.

ساروخانی در جمع‌بندی تحقیق خود می‌نویسد: «در طلاق توافقی، زنان مهم‌ترین دلایل خود را برای طلاق، فحاشی و ضرب‌وشتم شوهر، دخالت خانواده شوهر، خیانت شوهر، داشتن اختلاف‌نظر فرهنگی، اختلاف سنی زیاد، ازدواج تحمیلی و نداشتن آشنایی قبلی برشمرده‌اند. در مقابل مردان نیز مهم‌ترین دلایل خود را برای جدایی به‌صورت زیر بیان کرده‌اند: علاقه نداشتن به زن، اقدامات خودسرانه زن، بدبینی به زن، تمکین‌نکردن، ناسازگاری زن، پایبندنبودن به اصول اخلاقی، نداشتن تفاهم، توقعات بیجای زن، بی‌اعتمادی نسبت به شوهر و رفتارهای نامعقول زن.»

ساروخانی در ادامه تأکید می‌کند: «علاوه بر زوجین، در این تحقیق مشاوران در طلاق توافقی، مهم‌ترین دلایل زنان را برای طلاق، ناسازگاری، تنفر از شوهر، توجه‌نکردن شوهر به خواسته‌ها و توقعات، دخالت خانواده شوهر، عدم تحمل شوهر و لجبازی برشمرده‌اند. در مقابل مشاوران دلایل مردان را برای جدایی به‌صورت زیر بیان کرده‌اند: استقلال‌نداشتن زن (وابستگی به خانواده)، علاقه‌نداشتن به همسر، دخالت اطرافیان و ناآگاهانه‌بودن ازدواج.

او ادامه می‌دهد: «حال با توجه به این نکته می‌توان گفت تغییر روش طلاق در جامعه از غیرتوافقی به روش توافقی، خود نشان از گرایش جامعه به نوگرایی در همه عرصه‌ها دارد؛ درواقع نوگرایی زنان سبب شده است ساختار مردسالار جامعه‌تا اندازه زیادی به محاق رود و زندگی وارد عرصه دموکراتیک‌تری شود که در آن افراد براساس بازاندیشی در هویت خویش، زندگی خود را پایه‌ریزی می‌کنند. چه بسا در این پی‌ریزی نوین، روند جدیدی را برای زندگی خود بیابند.

جمله کوشش‌های او در تدوین مقالاتی در این باره است.

تحقیقات میدانی باستان‌شناسی دکتر عدل نیز بیشتر بر دوران اسلامی متمرکز بود. او پژوهش‌ها و کاوش‌های باستان‌شناسی گسترده دامنه‌داری در روزن خراسان، بسطام سمنان، ری، مسجد نُه گنبد بلخ و بم به انجام رسانده یا در دست انجام داشت. نتایج این تحقیقات نیز به طور پیوسته در نشریات اروپا یا ایران منتشر شده است. کتاب تهران، پایتخت دویست ساله از دیگر تلاش‌های او و همکار فرانسوی وی برنار اورکاد است که به مناسبت دویستمین سالگرد پایتخت‌شدن تهران در سال ۱۹۹۲ از سوی انجمن ایران‌شناسی فرانسه در ایران منتشر شد.

از دیگر کارهای عدل ثبت نخستین آثار ایران در فهرست میراث جهانی است که مقارن با آشفنگی‌های روزهای اول انقلاب و با هزینه شخصی وی انجام شد. چند ماه پس از وقوع انقلاب، در اردیبهشت سال ۱۳۵۸ با سفر به مصر اقدام به پیگیری و ثبت میدان نقش جهان اصفهان، معبد چغازنبیل و تخت جمشید کرد. پس از آن به مدت ۲۴ سال هیچ اثری از ایران در فهرست میراث جهانی ثبت نشد تا آنکه بار دیگر در اواخر دهه ۷۰ خورشیدی با پیگیری‌های مدیریت وقت سازمان میراث فرهنگی، دوباره وی و جمعی از همکارانش اقدام به تهیه و تدوین پرونده‌های ثبت جهانی کردند و مجموعه تخت سلیمان در این فهرست به ثبت رسید. با وقوع زلزله بم در می‌ده ۱۳۸۲ نیز عدل در بم حضور یافت و به مدت بیش از یک دهه تحقیقات گسترده‌ای را درباره این منطقه غنی تاریخی پایه گذار و ادامه داد.

از جمله کارهای ماندگار شهیریار عدل، یافتن فیلم‌های زمان مظفرالدین‌شاه قاجار در فیلم‌خانه کاخ گلستان و تلاش‌هایی است که با همکاری نهادهای مسئول برای ترمیم و معرفی آنها در مرکز ملی سینماتوگرافی فرانسه انجام داد. این اقدام، پروتوی نو بر آغاز تاریخ سینمای ایران افکند. عدل به این کار بسنده نکرد و مقاله‌های مهم و راهگشایی نیز درباره «آشنایی با سینما و نخستین گام‌ها در فیلم‌برداری و فیلم‌سازی در ایران» نگاشت. او با اشرافی که بر تاریخ و هنر دوره قاجار داشت، مقاله‌هایسی کلیدی نیز درباره تاریخ عکاسی نگاشت و در کنار یحیی ذکا و ایرج افشار از معدود صاحب‌نظران در این زمینه به شمار می‌آمد.

شهیریار عدل به دریافت مدال فرهنگ جهانی یونسکو نیز نائل آمد. در سال ۱۳۸۸ خ (۲۰۰۹ م) کوچیپرو ماتسورا، دبیر کل وقت یونسکو، طی مراسمی در حضور ایرینا یوکوا، دبیر کل منتخب و کنونی آن سازمان، مدال فرهنگ جهانی یونسکو موسوم به «بنچ قاره» را در مقر یونسکو در پاریس به شهیریار عدل اعطا کردند.

ادامه از صفحه ۱۶

تعیین میزان آب تجدیدپذیر کشور؟

اگر تاکنون چنین تشکیلات منظم و مسئولی وجود نداشته، باید برای ایجاد آن اقدام کنند. یک مورد از چرخه آب که با اشتباهاتی همراه است، برای نمونه ارائه می‌شود. این چنین چرخه‌ای باید همه‌ساله برای حوضه‌های شش‌گانه اصلی و حوضه‌های فرعی کشور تهیه شود تا تأثیر هر طرح عمرانی آب در این چرخه، ارزیابی و اثرات مثبت و منفی آن بر سایر نقاط مصرف، تولید و بیلان آب دیده شود. ارائه هر طرحی بدون داشتن چرخه آب، یعنی رهاکردن تیر در تاریکی، مثلاً اگر قرار است سدی ساخته شود، باید معلوم شود که این سد قرار است کدام آب هدررود را کنترل کند و هم‌اکنون یعنی قبل از ایجاد سد، این آب در کجا مصرف می‌شود: کشاورزی؟ صنعت؟ شرب؟ محیط‌زیست؟ و… با کنترل آن در سد مخزنی، کدام‌یک از این مصرف‌کننده‌ها، از آب محروم می‌شود. برای مثال در حالی که سد کرخه با کمبود آورد مواجه است و از ظرفیت پنج میلیارد مترمکعبی آن، فقط یک میلیارد مترمکعب پر شده، به چه دلیل در بالادست این سد و ازجمله در حوضه سیمره و گاماسیاب، هم‌اکنون سدهایی در دست ساخت است که اخیراً وزیر نیرو با افتخار سد سراپی را افتتاح کرد تا باز هم ظرفیت بیشتری از سد کرخه خالی بماند یا سد گرین روی سرشاخه‌های کرخه (گاماسیاب) در حال ساخت است. چرخه آب، بیان‌کننده بیلان منابع آب کشور است و در صورتی که به‌دقت و براساس آمار دقیق، تنظیم شده باشد، راهنمای خوبی برای برنامه‌ریزان آب کشور خواهد بود.

مسعود اقبالی

مروت ناییب (کارشناس آبیاری و زهکشی، شرکت مهندسین مشاور یکم)

ادامه از صفحه اول

فقدان یک همراه گرم برای میراث فرهنگی

از جمله اثرات فعالیت‌های وی می‌توان کمک به آماده‌سازی ثبت پرونده بم اشاره کرد که با تلاش‌های او به‌صورت اضطراری مهیا شد. بخش دیگری از خدمات به پادماندنی و ارزشمند مرحوم عدل به میراث فرهنگی ایران، فعالیت‌های وی در زمینه ثبت جهانی آثار بود. اولین آثار ایرانی ثبت‌شده در فهرست یونسکو – میدان نقش جهان و تخت جمشید و چغازنبیل – در سال ۱۳۵۸ با پیگیری و همت او و حتی با هزینه شخصی خودش به ثبت جهانی رسید. موضوع ثبت جهانی آثار ایرانی تا اواخر دهه ۲۰ متوقف بود – حدود ۲۰ سال – که با تلاش و کوشش تعدادی از همکاران میراث فرهنگی و به‌ویژه مرحوم عدل دوباره جریان ثبت به راه افتاد. به اعتقاد من اگر ما امروز ۱۷ اثر ثبت جهانی داریم اثرات همین تلاش‌های مرحوم شهیریار عدل بوده است. ازجمله دیگر فعالیت‌های چشمگیر ایشان فراهم‌کردن و تحقق‌بخشیدن به همکاری‌های بین‌المللی در حوزه‌های پژوهشی در ایران است. در حقیقت سال‌های ۷۷ و ۷۸ شروع همکاری بین‌المللی حوزه میراث است، البته در کنار او بسیاری دیگر نیز زحمت کشیده و فعالیت می‌کردند؛ اما نقش آقای عدل در این زمینه بسیار اثرگذار بود، چراکه او چهره شناخته‌شده مهمی در حوزه میراث فرهنگی جهان بود و دقت نظر فراوانی در کارهای پژوهشی داشت. در کاخ گلستان به‌صورت ویژه و تخصصی روی «آلبوم خانه» کار پژوهشی کرد که نتایج این کار تحقیقاتی وی کاری شاخص، علمی و مهم در زمینه تاریخ عکاسی به حساب می‌آید. مرحوم عدل «آلبوم خانه» فیلم‌های قدیمی که قدیمی‌ترین فیلم‌های برداشته‌شده در ایران بود را با همتی مثال‌زدنی احیا و مرمت کرد که این کار را با همکاری فیلمخانه ملی فرانسه انجام داد. بخشی از این فیلم‌ها هم‌اکنون به ایران برگشته‌اند و برخی دیگر هنوز در فرانسه و در حال مرمت هستند. در مجموع می‌توان گفت مرحوم شهیریار عدل حضور پررنگی در زمینه فعالیت‌های حوزه میراث فرهنگی داشت و هر جا فعالیت یا همایش و برنامه‌ای در زمینه میراث برپا بود، او نیز حضور پیدا می‌کرد و بر غنای علمی و کارشناسی آن برنامه می‌افزود. آخرین فعالیتتی که وی در دنبال می‌کرد تا از آن پشتیبانی علمی کند، همایش خلیج‌فارس بود که قرار است در آینده برگزار شود. مرحوم عدل در این مدت مشغول تلاش و ارزیابی برای حضور شخصیت‌های برجسته جهانی که کار علمی و پژوهشی در این زمینه کرده‌اند، بود تا آنها را به مشارکت و همکاری دعوت کند. به‌لحاظ ویژگی‌های شخصی هم با توجه به شناختی که از او دارم، باید بگویم یک همراه بسیار گرم و دلسوز برای میراث فرهنگی ایران بود؛ کسی که در عین اینکه به‌لحاظ علمی آدمی سخت‌گیر و دقیق بود، بسیار شوخ‌طبع هم بود و خیلی زود با همه ارتباط برقرار می‌کرد و با همه همدلی دوستانه داشت. همه کسانی که با او کار می‌کردند آرا و مقالات و نظراتش را بسیار موقتی می‌دانند. به‌عبارت خیلی خلاصه باید بگویم با درگذشت شهیریار عدل ما یک خادم به تمام معنای میراث فرهنگی ایران را از دست دادیم.